

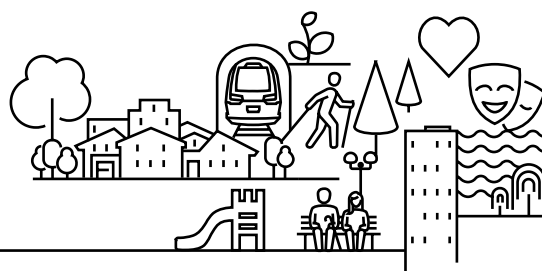
Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026/27

Vestliveien barnehage

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek i et inkluderende fellesskap

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	7
3.2.1. Inkluderende fellesskap	7
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	8
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	10
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	11
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	11
5.2. OMSORG	12
5.3. LEK	12
5.4. DANNING.....	13
5.5. LÆRING.....	14
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	15
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	15
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	16
6. MEDVIRKNING	18
6.1. BARNS MEDVIRKNING OG BARNS RETT TIL Å BLI HØRT.....	18
6.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	19
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	20
7.1. PLANLEGGE	21
7.2. VURDERE	21
7.3. DOKUMENTERE.....	22
7.4. PROGRESJON.....	22
7.5. DIGITAL PRAKSIS	23
7.6. KVALITETSKJENNETEGN	23

8. OVERGANGER.....	24
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	24
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	25
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	25
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	26
10. PLAN FOR VURDERING	28
11. KILDER OG REFERANSER	29

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: august 2026

Barnehagens styrer: Benjamin Pham

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsningsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*. Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «**Trygg i språk – trygg i verden**» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «**Trygg i språk – trygg i verden**» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg*», overordnet plan «*Vold i nære relasjoner*» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge.
- Avdekke.
- Håndtere.
- Ivareta.

Les mer på kommunens nettside

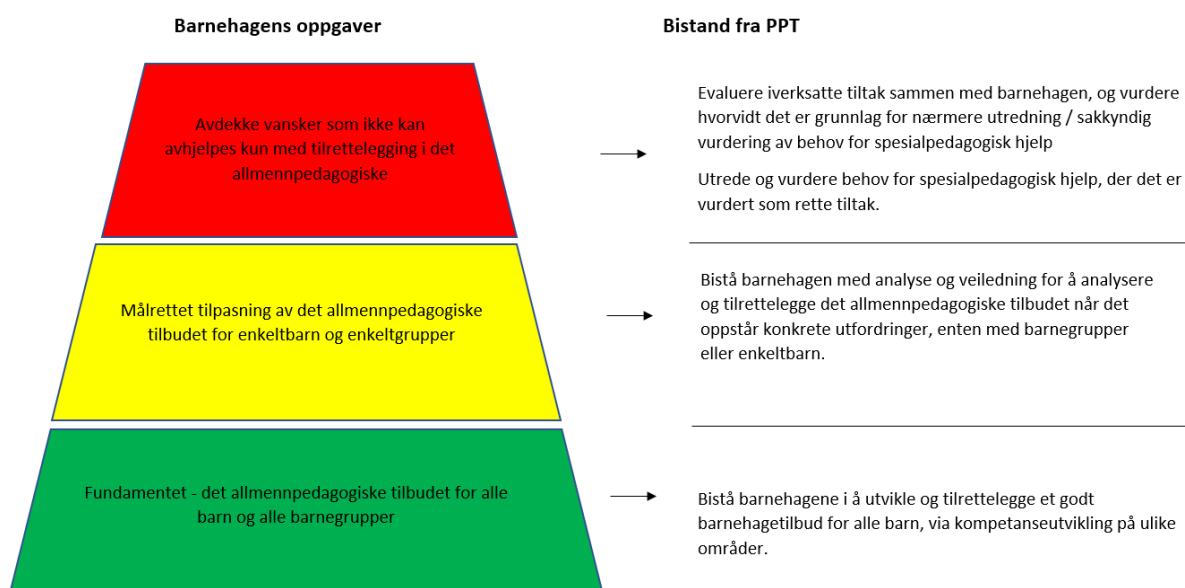
- [Vold i nære relasjoner](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

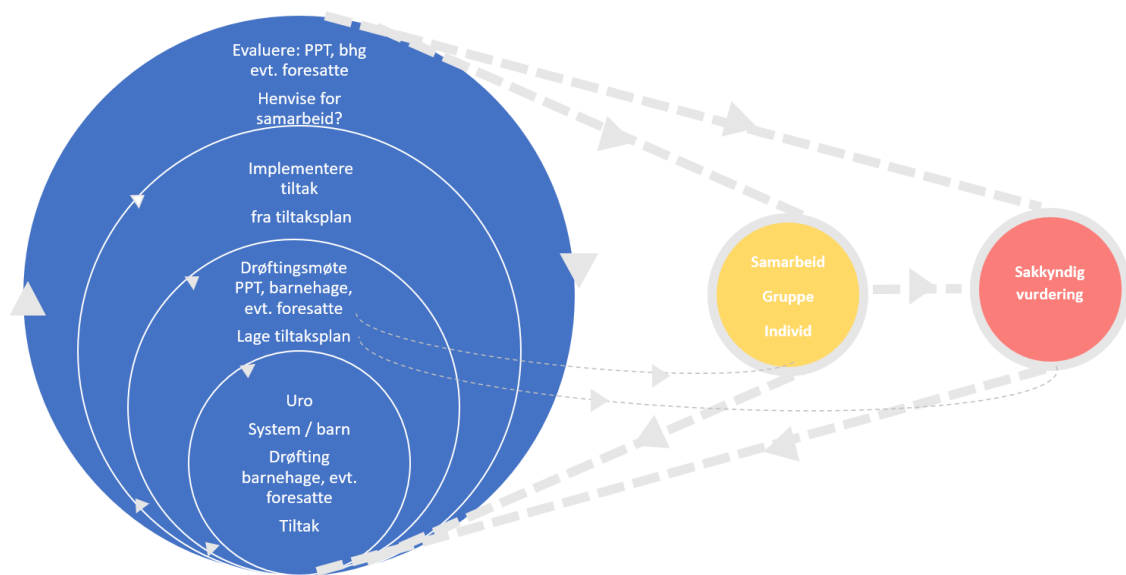
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt resertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4. Barnehagens satsingsområder

Vestliveien barnehage er en fireavdelings barnehage for barn i alderen 1–5 år. Vestliveien barnehage tilhører Greverud/Myrvoll-sonen og består av Nordåsveien, Ekornrud, Vestre Greverud, Haukeliveien og Vestliveien barnehage. I barnehageåret 2026–2027 vil barnehagen ha totalt 59 barn, fordelt på:

- To avdelinger for store barn.
- En mellomavdeling.
- En småbarnsavdeling.

Vestliveien barnehage ligger med nærhet til gode turområder og et variert uteområde som legger til rette for fysisk aktivitet. Vi har faste turdager en gang per uke. Barnehagens visjon er «**Språk bygger bro – lek skaper glede**». Vi legger til grunn at barn er ulike, og vi arbeider for at hvert barn skal oppleve mestring og tilegne seg ny kunnskap ut fra egne forutsetninger.

For å fremme trygghet og inkludering har vi særlig fokus på:

- Lekegrupper og fokusgrupper på tvers av avdelingene.
- Systematiske barnesamtaler for skolestarterne.
- Relasjonskartleggingsskjema på alle barn.
- Styrke voksenrollen.
- Barnesamtaler (skolestartere).

For å styrke kvaliteten i samspillet mellom ansatte og barn benytter barnehagen observasjonsverktøyet **Classroom Assessment Scoring System (CLASS)**. CLASS måler prosesskvaliteten i barnehagen og gir innsikt i hvordan voksenrollen påvirker barnas trivsel, trygghet og læring.

Observasjonene måler prosesskvaliteten på 10 ulike dimensjoner:

1. Positivt klima.
2. Negativt klima.
3. Ansattes sensitivitet.
4. Å ta barnets perspektiv.
5. Reguleringsstøtte.
6. Produktivitet.
7. Ansattes verktøy for å vekke barnas interesse.
8. Støtte til kognitiv utvikling.
9. Kvalitet på tilbakemelding.
10. Språkstøtte.

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er aktivt til stede der barna er, og viser oppmerksomhet i barnas hverdag.
- Personalet møter både barn og foreldre med respekt, varme og anerkjennelse.
- Personalet anerkjenner barns følelser ved hjelp av verktøy som Trygghetssirkelen (COS).
- Personalet oppmuntrer barn til å vise omsorg for hverandre, og til å ta imot omsorg selv.
- Gjennom egne handlinger viser personalet hvordan man utøver omsorg og respekt.
- Trygge overganger gjennom barnehagehverdagen.
- Bruk av dagstavle og visuelle bilder.
- Bidra til at barna utvikler tillit til andre og seg selv.
- Relasjonsarbeid mellom voksen–barn og barn–barn (relasjonskartlegging).
- Anerkjennelse og respekt for andres følelser.

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet har kunnskap om barns lek.
- Gode refleksjoner rundt voksenrollen i barns lek.
- Personalet er delaktige i barns lek.
- Personalet støtter barn som ikke har god lekekompetanse og hjelper dem inn i lek.
- Personalet er «på gulvet» og bidrar med veiledning og støtte i leken.
- Lek i små grupper (færre barn), både spontant og planlagt.
- Lekegrupper på tvers av avdelinger for å møte barnas ulike behov.

- Aldersblandete lekegrupper for å fremme sosial utvikling.
- Bruke rommet som den tredje pedagog som inviterer til lek.
- Materialer og leker skal være lett tilgjengelige for barn.
- Fange opp barnas interesser og tilrettelegge for god og variert lek.
- Verne om lekens egenverdi og være bevisste på at personalet jobber på barnas lekeplass.
- Skape varierte lekemiljøer som stimulerer til kreativitet og gir muligheter for mestring.

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Markering av ulike høytider gjennom året.
- Skape meningsfulle opplevelser med barna som gir grunnlag for refleksjon og undring.
- Fremme barns medvirkning og deltakelse i lek og aktiviteter.
- Legge til rette for reell innflytelse i barnas hverdag, i tråd med alder og modenhet.
- Verdsette barns ulike meninger.
- Verdsette ulikheter og mangfold i barnegruppen.
- Skape trygge rammer som gir rom for barns identitetsutvikling.
- Respektere og støtte barnas egne perspektiver.
- Legge til rette for dialog og refleksjon som styrker barnas opplevelse av å bli sett og hørt.
- Være en god voksen rollemodell for barna.
- hjelpe barna med å finne sin plass og verdi i fellesskapet.
- Tilrettelegge for at barna får reell innflytelse i sin hverdag.

- Oppmuntre til barns deltakelse og medbestemmelse.

Mangfoldet i barnegruppen skal verdsettes. Personalet skal møte barn og familier med raushet og respekt, uavhengig av kultur, trosretning, familieform eller interesser. I samarbeid med foreldre skal barnehagen være et inkluderende og lærerikt miljø som styrker barnas identitet og selvbylde.

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Turer i nærmiljøet.
- Kjøkkenhage.
- Lytte til barn med respekt.
- Legge til rette for at barna får tid og rom til å uttrykke seg.
- Systematisk dialog som fremmer trivsel og læring.
- Legge til rette for at barna får varierte opplevelser og erfaringer.
- Skape felles forståelse og mening rundt temaer, situasjoner og fenomener.
- Skape fysiske miljøer for mestring.
- Legge til rette for et utfordrende lærings- og lekemiljø.
- Legge til rette for at alle barn skal oppleve mestringsfølelse.
- Legge til rette for undring, nysgjerrighet, kreativitet.
- Legge til rette for barns læringslyst og tiltro til egne evner.
- Skape et inkluderende fellesskap og legge til rette for egen og andres læring.

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Aldersinndelte grupper på tvers av avdelinger.
- Vennskspsgrupper for skolestartere.
- Lekegrupper/smågrupper ved behov.
- Varierte gruppesammensetninger for å gi barna et bredt relasjonsgrunnlag.
- Felles arrangementer i barnehagen (karneval, Halloween mm.).
- Lage aktiviteter som krever samarbeid mellom barna.
- Legge til rette for at barn knytter vennskapsbånd.
- Være støttende i barnas konfliktløsning.
- Bidra til at barna får felles opplevelser og erfaringer.
- Skjerme gode relasjonsbyggende leksituasjoner.
- Hjelp barn inn i fellesskapet ved å invitere til aktivitet og lek, og delta på barnas premisser.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Språkgrupper med fokus på språkstimulering.
- Bruke bøker, rim og regler (høytlesing og dialogisk lesing).
- Sang og musikk.
- Bevisst bruk av språk i hverdagen.
- Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).
- CLASS-metodikken i samspill med barna (bl.a. parallellsnakk).
- Lek med språk.
- Legge til rette for god rollelek.
- Hverdagssamtaler.
- Sette ord på og snakke om det som fanger barnas oppmerksomhet.
- Gå i dialog med barna og undre seg sammen med dem.
- Stimulere til barns språkutvikling gjennom deltakelse i lek.
- Sørge for at barna får allsidige erfaringer og gi rom for samtaler og opplevelser.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst.
- Kropp, bevegelse, mat og helse.
- Kunst, kultur og kreativitet.
- Natur, miljø og teknologi.
- Antall, rom og form.

- Etikk, religion og filosofi.
- Nærmiljø og samfunn.

Barnehagens tiltak – fordelt på fagområdene:

Kommunikasjon, språk og tekst:

- Lek med språk – sang, rim og regler.
- Bilder og visuell støtte.
- Bøker og litteratur - høytlesing, bokkino og dialogisk lesing.
- Systematiske barnesamtaler med skolestartere.

Kropp, bevegelse, mat og helse:

- Personalet legger til rette for variert fysisk aktivitet og motorisk utvikling.
- Fremme matglede gjennom blant annet kjøkkenhage.
- De eldste barna deltar i matlaging.

Kunst, kultur og kreativitet:

- Smågrupper hvor barna eksperimenterer med ulike materialer.
- Legge til rette for at barna kan uttrykke seg kunstnerisk og få kulturelle opplevelser.

Natur, miljø og teknologi:

- Kjøkkenhage.
- Turer i nærmiljøet.
- Deltakelse i Rusken-aksjonen.
- Personalet involverer barna i kildesortering, utforskning og dyrking.
- Turer for å utforske nærmiljø, butikk og biblioteket.

Antall, rom og form:

- Bruk av matematiske begreper i hverdagen.
- Personalet legger til rette for lek med former, tall, størrelser.
- Personalet stimulerer til barns interesse for hverdagsmatematikk.

Etikk, religion og filosofi:

- Kjennskap til ulike høytider og tradisjoner.

- Markering av ulike høytider og tradisjoner.

Nærmiljø og samfunn:

- Turer i nærmiljøet (butikk, bibliotek osv.).
- Kjennskap til tursteder i nærmiljøet (skogen, lekeplasser osv.).
- Deltakelse i felles aktiviteter som Rusken-aksjonen.

Overordnet praksis knyttet til fagområdene:

- Systematisk bruk av relasjonskartleggingsskjema to ganger i året (høst og vår).
- Være bevisste på fagområdene i arbeid med barna i hverdagen.
- Være bevisste på fagområdene i planlegging, gjennomføring og evaluering.
- Fagområdene dokumenteres i månedsplaner og tilbakeblikk.
- Fagområdene er en del av barnehagens kvalitetsutvikling.

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Barna gis mulighet til å påvirke barnehagehverdagen, både gjennom verbal- og nonverbal kommunikasjon.

- Her-og-nå-samtaler, der personalet lytter og tar barna på alvor.
- Barnas innspill og ideer tas med videre i planlegging, både i daglige aktiviteter og i temaarbeid.
- Det fysiske leke- og læringsmiljøet skal være inspirerende og utforskende for det enkelte barn og barnegruppen som helhet.
- Systematiske barnesamtaler.

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

5.2. Foreldres medvirkning

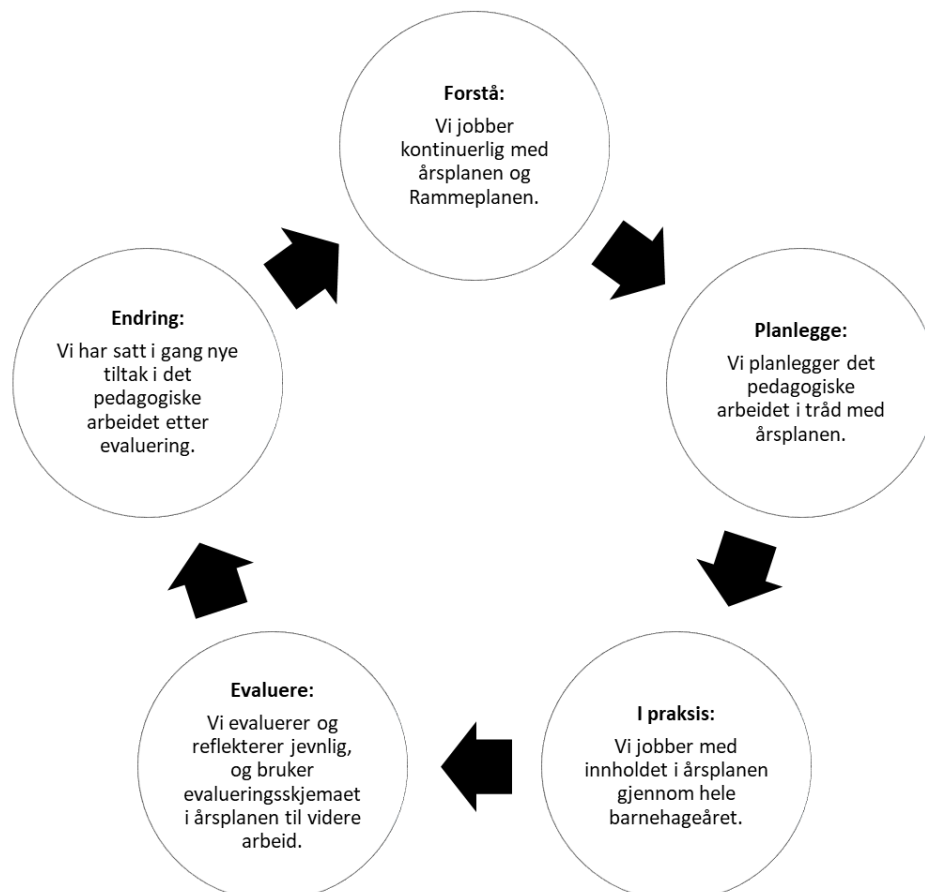
Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagens tiltak:

- Oppstartssamtale med nye foreldre.
- Systematisk samarbeid med samarbeidsutvalget (SU).
- Systematisk samarbeid med trivselsgruppe foreldre.
- Foreldresamtaler to ganger i året.
- Foreldremøter for hele foreldregruppen.
- Foreldremøte for foreldre til skolestarterne.

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen synliggjør planer, vurderinger og dokumentasjon gjennom ulike kanaler som infotavler, bilder, IST, månedsplaner og informasjonsbrev. Dette gir foreldre innblikk i det pedagogiske arbeidet og barnas hverdag.
- Personalet prioriterer daglig kommunikasjon ved levering og henting.
- Personalet bygger relasjoner preget av tillit, åpenhet og gjensidig respekt.
- Avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager brukes aktivt til å planlegge, evaluere og videreutvikle det pedagogiske arbeidet, med søkelys på kvalitet og barns beste.
- Personalet observerer barnas interesser og behov, og integrerer disse i planleggingen. Barns medvirkning er en sentral del av det pedagogiske grunnlaget.
- Gjennom utviklingssamtaler får foreldre bidra med innsikt og perspektiver som styrker samarbeidet mellom hjem og barnehage.

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Månedsplan og tilbakeblikk.
- Evaluering av planer på avdelingsmøter.
- Observasjoner i barnehagehverdagen.
- Faglige møter på tvers i sonen.
- Refleksjonsgrupper/møter i halvåret med CLASS-divisjoner som tema.
- Evaluering av årsplanen minst to ganger i året.
- Det pedagogiske arbeidet vurderes jevnlig på ledermøter og avdelingsmøter.

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Pedagoger dokumenterer det pedagogiske arbeidet gjennom månedsplaner og månedsbrev, som gir foresatte oversikt over aktiviteter og mål.
- Avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter gjennomføres for å sikre god planlegging, evaluering og utvikling av det pedagogiske arbeidet.
- Personalet observerer barnas interesser og behov, og integrerer disse i planene. Dette styrker barnas medvirkning og sikrer at innholdet oppleves relevant og meningsfullt.

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for barnas utvikling gjennom bevisst bruk av verktøy, bøker, leker og sang.
- Personalet skaper situasjoner hvor barna kan utfordre seg selv og oppleve mestringsfølelse.
- Personalet lager tiltaksplaner ved behov basert på observasjoner, kartlegging og samtaler med barna.
- Personalet følger opp alle barn og utvider barnas interesser.

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Nettbrett og PC brukes som oppslagsverktøy sammen med barna, og integreres i temaarbeid for å styrke barnas nysgjerrighet, utforskertrang og læring.
- Bilder og digitale verktøy benyttes til å dokumentere, evaluere og reflektere over pedagogisk praksis i samspill med barna, og bidrar til å synliggjøre barnas utvikling og medvirkning.
- All bruk av digitale verktøy skal være faglig forankret, og personalet skal være aktivt til stede og veiledende når barna bruker teknologi.
- Personalet oppfordrer foreldre til mobilfri følge- og hentetid, for å fremme tilstedeværelse og styrke relasjonen mellom barn, foreldre og ansatte.

7.6. Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)

- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjenningene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Oppstart og tilvenning – barnehagens tiltak:

- Foreldre inviteres til samtale ved oppstart i barnehagen.
- Personalet legger til rette for mindre grupper rundt de nye barna i tilvenningsperioden.

- Alle barn og foreldre får velkomstbrev og informasjonsskriv fra Vestliveien barnehage og Nordre Follo kommune.
- Barnehagen gjennomfører foreldremøte på våren for nye foreldre.
- Alle nye foreldre får tilbud om å komme på besøk, enten etter eget initiativ eller gjennom informasjon gitt på foreldremøtet.

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Besøk mellom avdelinger gjennom hele barnehageåret.
- Personalet er bevisste på å bli kjent med alle barn gjennom hele barnehageåret.
- Det gjennomføres en tilvenningsperiode sammen med en ansatt fra barnets avdeling før overgang til ny avdeling (før sommerferien).
- Personalet gir barna god tid til å bli trygge i ny avdeling.
- Viktig informasjon om barnet blir formidlet videre til ny avdeling.

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Overgang barnehage–skole – barnehagens tiltak:

- Vennsksgrupper på tvers av barnehager i nærmiljøet.
- Barnehagen følger kommunens skolestarterplan.
- Vi møter andre skolestartere fra andre barnehager for å bli kjent med barn og skolens område.
- Skolestarterne samles i egen gruppe med førskolerelaterte aktiviteter. Målet er at barna får erfaringer, kunnskap og ferdigheter som gir et godt grunnlag og motivasjon for skolestart.

- Vi gjennomfører foreldresamtaler og overgangssamtaler med skolen i samråd med foreldre.
- Etter samtykke fra foreldre deler barnehagen relevant informasjon om barnet for å sikre en god overgang og oppstart på skolen.
- Vi har barnesamtaler der barna kan gi uttrykk for hva de ønsker at skolen skal vite om dem, og hva de gleder seg eller gruer seg til.
- [Skolestarter plan - barnehage - Compilo](#)

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August 2026	Tilvenning nye barn.	Planleggingsdag torsdag 13. og fredag 14.august – barnehagen er stengt.
September 2026	Foreldremøte torsdag 10.september. Brannvernuka 2026 uke 38, 14- 20. september 2026. Tilvenning og familie.	
Oktober 2026	FN-dagen 24.oktober (markeres fredag 23.oktober). Halloween 31.oktober (markeres fredag 30.oktober). Foreldresamtaler.	
November 2026		Planleggingsdag fredag 13. november – barnehagen er stengt.
Desember 2026	Lucia 13.desember (markeres fredag 11.desember). Nissefest fredag 18.desember.	Romjul – barnehagen er stengt fra fredag 24.desember 2026 – søndag 03. januar 2027.
Januar 2027	Plante grønnsaker i plantekassene.	

Februar 2027	Samenes nasjonaldag 06.februar (markeres fredag 05.februar). Karneval fredag 19.februar.	
Mars 2027	Barnehagedagen <i>tirsdag 09. mars 2027,</i> <i>tema: lesing.</i> Foreldresamtaler skolestartere.	Påske – barnehagen er stengt 22. - 29. mars.
April 2027	Foreldresamtaler. Verdens bokdag – <i>den store høytlesingsdagen</i> <i>fredag 23.april 2027.</i> Dugnad <i>-dato avtales med trivselsgruppe</i> <i>foreldre.</i>	
Mai 2027	Vårfest fredag 14.mai (17.mai markering). Besøksdag nye foreldre. Foreldremøte for nye foreldre (ettermiddag). FotballtrøyeFredag fredag 28. mai 2027 (<i>Barnekreftforeningen sin nasjonale</i> <i>kampanje- og innsamlingsdag</i>).	Arbeiderenes dag lørdag 01.mai - barnehagen er stengt. Kristi himmelfartsdag torsdag 06. mai - barnehagen er stengt. Planleggingsdag fredag 07. mai - barnehagen er stengt. Grunnlovsdag og 02. pinsedag mandag 17. mai - barnehagen er stengt.
Juni 2027	Sommerfest - dato avtales med trivselsgruppe foreldre. Pride markering i juni. Overgang nye avdelinger.	Planleggingsdag mandag 21. juni - barnehagen er stengt.
Juli 2027		Sommerstengte barnehager uke 28 og 29. Uke 30 er det sommerbarnehage i en av kommunens barnehager.

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder. Barnehagen beskriver hvordan de evaluerer og vurderer måloppnåelse av rammeplanen og egne satsingsområder.

- Lekegrupper på tvers av avdelingene.
- Fokusgrupper på tvers av avdelingene.
- Barnesamtaler med skolestarterne to ganger i året.
- Relasjonskartleggingsskjema på alle barn to ganger i året.
- Faglige møter på tvers av barnehagene i sonen.
- Refleksjonsmøter med CLASS divisjoner som tema.
- Evaluering av årsplanen i løpet av barnehageåret.
- Det pedagogiske arbeidet vurderes jevnlig på ledermøter og avdelingsmøter.
- Fysisk lekemiljø på avdelingen og uteområdet.
- Inkluderende fellesskap.
- Trygt og godt barnehagemiljø.
- Relasjonskompetanse, voksenrollen.
- Språkprosjektets delprosjekter er synlige i praksis.
- Skolestarterplanen brukes aktivt.
- Vennsgrupper (skolestartere) - samarbeid med andre barnehager i sonen.

	Barnehagens arbeid med satsingsområder og vurderinger	A	B	C	Kommentar

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

[Skolestarter plan - barnehage - Compilo](#)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)